

ת"פ 10238/12/18 - מדינת ישראל נגד עמר חגאזי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 10238-12-18 מדינת ישראל נ' חגאזי

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עמר חגאזי

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד אייל לידני

ב"כ הנאשם: עו"ד מדחת דיבה

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירת ריבוי נישואין. בשנת 2001 נשא הנאשם את אמל חגאזי לאישה ונולדו להם ארבעה ילדים. ביום 5.9.15 נישא הנאשם בהסכם נישואין לאישה שנייה, מבלי שנישואיו הראשונים בוטלו או הופקעו. ביום 29.10.15 אישר בית הדין השרעי את קיומם של הנישואין השניים על פי ההסכם.

2. תסקיר מבחן שהוגש ביום 23.6.19 מלמד כי הנאשם בן 41, נשוי לשתי נשים ואב לשישה ילדים, עובד כמנהל תחנת דלק. הנאשם סיים 8 שנות לימוד ונשר מהלימודים על רקע פרוץ האינתיפאדה. אשתו הראשונה בת 36, עובדת כמורה ולהם ארבעה ילדים משותפים. אשתו השנייה, בת 34, עקרת בית, ולהם שתי בנות שהגדולה בהן סובלת מבעיות רפואיות משמעותיות. אשתו השנייה של הנאשם היתה אהובת נעוריו והוא לא התחתן עמה מלכתחילה בשל סירוב המשפחה. הנאשם מתאר מערכת יחסים תקינה עם שתי נשותיו הגרות בבתים נפרדים ואין ביניהן קשר.

לנאשם אין הרשעות קודמות והוא מקבל אחריות על מעשיו, אך טוען כי לא ידע שהדבר אסור על פי חוק שכן הדין הדתי מתיר זאת. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מבין כיום את הבעייתיות שבהתנהלותו והוא תופס עצמו כאדם שומר חוק אך הכאב שנושא עמו בשל אי מימוש נישואיו מלכתחילה עם האישה שאהב מקשה עליו להכיר בפגיעה באשתו הראשונה. קצינת המבחן שוחחה עם האישה הראשונה, ולדבריה גילתה על הנישואין הנוספים של הנאשם רק לאחר זמן, שכן הוא פעל להסתרתם, והיא לא התגרשה מהנאשם מתוך דאגה לילדים וקושי להיפרד ממנו. היא תיארה כי הנאשם תומך בה ובילדיהם וגם אשתו השנייה תיארה תמונה דומה, לצד אהבה גדולה שרוחשת לנאשם. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הוא בעל עמדות המכבדות חוק, ההליך הפלילי הרתיע אותו והוא חושש מתוצאות ההליך על עתידו,

עמוד 1

בשל היותו מפרנס עיקרי לשתי נשותיו ולילדיהם המשותפים. לפיכך, לא המליץ שירות המבחן על עבודות שירות או מאסר בפועל שיש בהם כדי לפגוע פגיעה משמעותית ביכולתו לפרנס את משפחותיו והמליץ לגזור על הנאשם 200 שעות שירות לתועלת הציבור, מאסר מותנה והתחייבות.

3. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין חמישה לשמונה- עשר חודשי מאסר בפועל וביקש לגזור עליו שבעה חודשי מאסר בפועל, שלא בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס, תוך שהדגיש את הערכים המוגנים באמצעות העבירה, ותמך עמדתו בפסיקה.

4. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע מתחם עונש הולם שבין 180 שעות שירות לתועלת הציבור לחמישה חודשי מאסר בעבודות שירות וביקש לאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן, תוך שהדגיש את העובדה כי המעשה שביצע הנאשם מותר על פי הדין האישי המוסלמי. עוד ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בעובדה כי לאורך השנים מיעטו רשויות האכיפה לאכוף את האיסור החוקי על ריבוי נישואין, וטען כי פרק הזמן המשמעותי בן שלוש שנים שחלף מאז הנישואין השניים ועד הגשת כתב האישום, הצדיק להימנע מלכתחילה מהגשת כתב אישום, על פי המדדים שנקבעו בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה בנושא אכיפת ריבוי נישואין. עוד הדגיש ב"כ הנאשם את העובדה כי הנאשם לא הסתיר את נישואיו השניים אלא ערך אותם באמצעות עורך דין ואף הגיש בקשה לאישורם בבית דין שרעי ובית הדין אישר את הנישואין. לבסוף נטען כי הנאשם לא זנח את אשתו הראשונה, לא התעלל בה אלא המשיך לפרנס אותה ואת ילדיהם והיא קיבלה בהבנה את דבר נישואיו השניים ואף התייצבה באולם בית משפט במועד הטיעונים לעונש על מנת לתמוך בנאשם.

5. הנאשם בדברו האחרון אמר כי לא ידע שהמעשים אסורים וביקש להתנצל על מעשיו והוסיף כי הוא מפרנס שתי משפחות ואת אמו המבוגרת.

מתחם העונש ההולם

6. הערכים המוגנים באמצעות העבירה האוסרת על ריבוי נישואין הם שמירה על כבודו של אדם ובפרט על כבודה של האישה והגנה מפני פגיעה בה, שכן ברובם המכריע של המקרים מדובר בגברים הנישאים ליותר מאישה אחת. תופעת ריבוי הנישואין היא תופעה בעלת השלכות פוגעניות הן בנשים, הן בילדים.

נשים במשפחות פוליגמיות מצויות, לעיתים קרובות, במעמד מוחלש הנובע מתוך תחרות על תשומת לבו של הבעל והעדפתו אותן על פני נשותיו האחרות. תופעה זו מעצימה את הפער בין גברים לנשים, היא גורמת להשפלתן של נשים, פוגעת במרקם החברתי ובערך השוויון וכבוד האדם, ועשויה לגרום לרגשי נחיתות ופגיעה בתחושת הביטחון גם אצל הילדים, שחשים צורך להתחרות עם ילדי הנשים האחרות על תשומת ליבו ואהבתו של אביהם.

פוליגמיה עשויה להיות גם בעלת השלכות כלכליות ולעיתים אף נלוות לה אלימות פיזית ונפשית והזנחת ילדים.

7. הנאשם נשא את אשתו השנייה בסתר, מבלי שהאישה הראשונה או מי מארבעת ילדיו ידעו על כך, ומבלי שהיה בידם להביע התנגדותם, והדבר התגלה בדיעבד.

אף על פי כן, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי הנאשם המשיך לקיים את שתי המשפחות שבנה, לפרנס את שתי נשותיו ואת כל ילדיו. הנאשם תמך בלימודיה של אשתו הראשונה ובכך גרם במידת מה לחיזוק מעמדה בתוך אותה מסכת חיים משפילה, שבה נודע לה, לאחר מעשה, כי בן-זוגה נשוי לאישה נוספת ויש לו משפחה אחרת.

8. הנאשם טוען כי לא ידע שקיים איסור חוקי לשאת אישה נוספת והסתמך על ההיתר הדתי המאפשר פוליגמיה. מובן כי הדבר אינו מהווה הגנה מפני העמדה לדין, ואולם יש בכך כדי לצמצם את המשקל שניתן לתת לאלמנט התכנון של ביצוע העבירה.

9. בנוסף, לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי נישואיו השניים של הנאשם אושרו על ידי בית דין שרעי, שהוא רשות ממלכתית מרשויות המדינה, ובכך נוצר משום קונפליקט מסוים בין שתי רשויות ממלכתיות, שעה שהאחת מתירה, אף אם בדרך של אשרור בדיעבד, מעשה שהוא עבירה פלילית ונותנת לו תוקף משפטי, והשנייה מבקשת לאכוף את האיסור הפלילי על אותו מעשה ולהעניש את הנאשם בגין ביצועו. קונפליקט זה הוא בעל השפעה בקביעת מתחם העונש ההולם.

10. מנגד יש לתת את הדעת לעובדה, כי העבירה שביצע הנאשם גרמה לנזקים שספק אם ניתן לתקנם. מעשיו של הנאשם יצרו מציאות בה הוא נשוי לשתי נשים ובעל שתי משפחות ובהן ילדים. בין אם הנאשם יישאר נשוי לשתי נשותיו ובין אם יחליט להתגרש מאיזו מהן, הפגיעה בהן ובילדיהם המשותפים תהיה ממשית ותמשיך להתקיים לאורך זמן.

11. עיון בפסיקה מלמד כי לרוב נגזרו בגין עבירת ריבוי נישואין עונשי מאסר בפועל ולעיתים גם עונשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, בשל טיבם של הערכים המוגנים והצורך בהרתעת הרבים. ראו למשל רע"פ 4239/14 **שוויקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 25.6.15); רע"פ 664/11 **מועד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 24.1.11); רע"פ 9159/07 **אלטורי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 20.1.08); רע"פ 10833/05 **דבס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 14.1.07); רע"פ 7491/00 **ברזילי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 3.12.00); עפ"ג (מרכז) 21683-10-11 **דאוד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 15.11.11); ע"פ (נצרת) 1153/06 **זוהיר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 20.6.06); ת"פ (עכו) 10444-12-09 **מדינת ישראל נ' נאסר** (פורסם בנבו 27.5.10); ת"פ (עכו) 2972/05 **מדינת ישראל נ' אסלאן** (פורסם בנבו 15.11.06).

12. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מתחיל מחמישה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ומגיע עד לעשרה חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה, קנס ובמקרים המתאימים גם פיצוי לקורבנות העבירה.

העונש המתאים לנאשם

13. שקלתי לזכות הנאשם את גילו, עברו הנקי והתרשמות שירות המבחן כי הוא אדם שומר חוק ובעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, וכן את הודאתו במיוחס לו וקבלת האחריות על מעשיו, אך מנגד את הקושי שלו להבין את

הפגיעה שפגעו מעשיו באשתו הראשונה.

14. הנאשם בעל שתי משפחות שהוא מפרנס אותן. גזירת עונש בתוך מתחם העונש ההולם עשויה לפגוע ביכולתו להמשיך ולפרנס את משפחותיו. עובדה זו היא בעלת משמעות בקביעת העונש בתוך המתחם, אך אין בה כדי להצדיק גזירת עונש החורג ממתחם העונש ההולם.

15. בנוסף, העובדה שהנאשם עודו נשוי לשתי הנשים ודואג לפרנסתן מצדיקה להימנע מהטלת פיצוי.

16. שקלתי את העובדה כי מאז מועד הנישואין השניים ועד להגשת כתב אישום, חלפו למעלה משלוש שנים בלא שהיה בידי המאשימה הסבר כלשהו לשיהוי בהגשת כתב אישום.

17. מכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה מחייבות לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם.

18. לנוכח האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חמישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, בהתאם לאמור בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 27.10.19 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. קנס בסך 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו.

ג. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום שלא יעבור עבירה בה הורשע.

19. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט' אלול תשע"ט, 09 ספטמבר 2019, בנוכחות הצדדים.